

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

4 Σεπτεμβρίου 2018

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 3800

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 1706/24838

Έγκριση του Κανονισμού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πατρών με τίτλο «Επιστήμες της Εκπαίδευσης» (Master in Education)».

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ/4.8.2017, τ.Α') «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» και ειδικότερα τα άρθρα 30 έως και 37, 45 και 85.

2. Την υπ' αριθμ. 163204/Ζ1 ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ/29.9.2017 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων "Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α' 114) για θέματα μεταπτυχιακών σπουδών και εκπόνησης διδακτορικών διατριβών - λοιπά θέματα".

3. Τις διατάξεις του ν. 4521/2018 (ΦΕΚ 38/2.3.2018/τ.Α') "Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις".

4. Την παρ. 3ε, του άρθρου 9, του ν. 3685/2008 «Θεσμικό πλαίσιο για τις μεταπτυχιακές σπουδές» (ΦΕΚ 148/16.7.2008, τ.Α').

5. Τις διατάξεις του ν. 4009/2011 «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων», (ΦΕΚ 195/6.9.2011, τ.Α'), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

6. Τις διατάξεις του ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 83/11.5.2016, τ.Α'), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

7. Την απόφαση της Συνέλευσης του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πατρών (συνεδρίαση 4/29.5.2018).

8. Την απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Πατρών (συνεδρίαση 137/21.6.2018).

9. Το γεγονός ότι με την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, ομόφωνα αποφασίζει:

Την έγκριση του Κανονισμού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτι-

κής Εκπαίδευσης της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πατρών με τίτλο "«Επιστήμες της Εκπαίδευσης» (Master in Education)", ως ακολούθως:

Ο δεύτερος κύκλος σπουδών της ανώτατης εκπαίδευσης συνίσταται στην παρακολούθηση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.), το οποίο ολοκληρώνεται με την απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).

Τα Π.Μ.Σ. εντάσσονται στο στρατηγικό σχεδιασμό των Α.Ε.Ι., διέπονται από επιστημονική συνοχή και αποσκοπούν:

α) στην περαιτέρω προαγωγή της γνώσης, την ανάπτυξη της έρευνας και των τεχνών, καθώς και την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας,

β) στην υψηλού επιπέδου εξειδίκευση των πτυχιούχων σε θεωρητικές και εφαρμοσμένες περιοχές συγκεκριμένων γνωστικών κλάδων, ειδικές θεματικές ενότητες ή επιμέρους κλάδους των γνωστικών αντικειμένων του πρώτου κύκλου σπουδών των οικείων Τμημάτων, καθώς και στην παραγωγή και μετάδοση γνώσεων, τεχνογνωσίας, μεθοδολογιών εργαλείων και ερευνητικών αποτελεσμάτων στον επιστημονικό χώρο που δραστηριοποιείται το κάθε Τμήμα.

Το σχέδιο Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών συμπληρώνει τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114/τ.Α'/4.8.2017): "Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις" και έχει ως στόχο να συμβάλλει σε ένα είδος εναρμόνισης όλων των μεταπτυχιακών σπουδών του Πανεπιστημίου, στο πλαίσιο των κατευθύνσεών του, με παράλληλη διατήρηση των βαθμών ελευθερίας και των δυνατοτήτων καινοτομίας τους, που προκύπτουν εξαιτίας ιδιαιτεροτήτων κάθε μεταπτυχιακού προγράμματος.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Άρθρο 1. Εισαγωγή
- Άρθρο 2. Σκοπός
- Άρθρο 3. Όργανα και Μέλη του Π.Μ.Σ.
- Άρθρο 4. Εισαγωγή Μεταπτυχιακών Φοιτητών
- Άρθρο 5. Εγγραφές - Δηλώσεις μαθημάτων / ασκήσεων - Ειδίκευση
- Άρθρο 6. Εκπαιδευτική Δομή του Π.Μ.Σ.

- Άρθρο 7. Διπλωματική εργασία
- Άρθρο 8. Λοιπές υποχρεώσεις Μεταπτυχιακών Φοιτητών
- Άρθρο 9. Απονομή και βαθμός Δ.Μ.Σ.
- Άρθρο 10. Λογοκλοπή
- Άρθρο 11. Φοιτητικές Παροχές
- Άρθρο 12. Θέματα του Παραρτήματος Διπλώματος
- Άρθρο 13. Διοικητική Υποστήριξη - Υλικοτεχνική Υποδομή
- Άρθρο 14. Θέματα χρηματοδότησης του Π.Μ.Σ.
- Άρθρο 15. Αξιολόγηση
- Άρθρο 16. Μεταβατικές ρυθμίσεις
- Άρθρο 17. Συντημήσεις
- Άρθρο 18. Παραρτήματα

Άρθρο 1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) επανιδρύθηκε με την υπ' αριθμ. 1370/20837 απόφαση (ΦΕΚ 2916/19.7.2018, τ.Β') και ισχύει, όπως ενεκρίθη από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Πατρών (αριθμ. συνεδρ. 133/30.3.2018) και τη Συνέλευση του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης (αριθμ. συνεδρ. 10/31.1.2018). Διέπεται από τις διατάξεις του νόμου 4485/2017, του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών για τις Μεταπτυχιακές Σπουδές καθώς και του παρόντος Κανονισμού.

Άρθρο 2. ΣΚΟΠΟΣ

Το Π.Μ.Σ. αποσκοπεί στη δημιουργία στελεχών της εκπαίδευσης, τα οποία:

- Θα διαθέτουν το θεωρητικό υπόβαθρο που απαιτείται για την κατανόηση, αξιολόγηση και ερμηνεία των γνωστικών λειτουργιών, της κοινωνικής και συναισθηματικής ανάπτυξης των μαθητών με μαθησιακές ικανότητες και μαθησιακές δυσκολίες αλλά και για τον σχεδιασμό και εφαρμογή προγραμμάτων εξατομικευμένης εκπαιδευτικής παρέμβασης σε αυτούς τους μαθητές.
- Θα έχουν αναπτύξει δεξιότητες συνεργασίας, επικοινωνίας, διαχείρισης της πληροφορίας, κατέχουν τον τεχνολογικό και επιστημονικό γραμματισμό και είναι εξειδικευμένα σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, εκπαίδευσης μειονοτήτων και διαπολιτισμικής συμβουλευτικής, σχεδιασμού και υλοποίησης διαπολιτισμικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων.
- Θα έχουν αποκτήσει τις απαιτούμενες γνώσεις, στάσεις, δεξιότητες και ικανότητες κρίσης, επίλυσης προβλημάτων και λήψης απόφασης για πλήρωση θέσεων αυξημένης ευθύνης με συμβουλευτικό και διοικητικό χαρακτήρα στο σύγχρονο εκπαιδευτικό σύστημα.
- Θα έχουν αναπτύξει τον επιστημονικό τρόπο σκέψης στη θεωρία της επιστήμης και της έρευνας, που είναι προϋποθέσεις για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.

Περισσότερες πληροφορίες για το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. παρέχονται στην ιστοσελίδα: <http://post.elemedu.upatras.gr>

Το Π.Μ.Σ. «Επιστήμες της Εκπαίδευσης» (Master in Education) οδηγεί αποκλειστικά στην απονομή Διπλώ-

ματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (στο εξής Δ.Μ.Σ.) στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης. Οι ειδικεύσεις του Π.Μ.Σ. είναι οι ακόλουθες τρεις:

- 1) Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες Παιδιών και Εφήβων: Μαθησιακές Ικανότητες και Μαθησιακές Δυσκολίες.
- 2) Κοινωνική ανισότητα, ετερότητα και η ελληνική ως δεύτερη ή ξένη γλώσσα.
- 3) Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών: Γλωσσικοί και επιστημονικοί γραμματισμοί.

Άρθρο 3. ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΜΕΛΗ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

3.1. Διοικητικά όργανα

Στα διοικητικά όργανα συμμετέχουν μέλη Δ.Ε.Π. (Καθηγητές και Λέκτορες) του Πανεπιστημίου Πατρών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 36 του ν. 4485/2017 καθώς και του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας για τις Μεταπτυχιακές Σπουδές του Πανεπιστημίου Πατρών. Για την οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ., αρμόδια όργανα είναι τα εξής:

α) Η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Πατρών (στο εξής Σ.Ι.) είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα του Π.Μ.Σ.

β) Η Συνέλευση του Τμήματος (στο εξής Σ.Τ.) απαρτίζεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος, τα μέλη Δ.Ε.Π. της Συνέλευσης του Τμήματος και δύο (2) εκπροσώπους μεταπτυχιακών φοιτητών (στο εξής Μ.Φ.) του Τμήματος.

Η Συνέλευση έχει τις κατωτέρω αρμοδιότητες, καθώς και για κάθε άλλο θέμα που προβλέπεται από επί μέρους διατάξεις:

- Εισηγείται στη Σύγκλητο δια της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών για την αναγκαιότητα ίδρυσης Π.Μ.Σ.
  - Εκλέγει για διετή θητεία τη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.
  - Ορίζει τα μέλη της Σ.Ε.
  - Καθορίζει τον αριθμό και τον τρόπο επιλογής των εισακτέων στο Π.Μ.Σ., τη διαδικασία και τα κριτήρια επιλογής, στα οποία περιλαμβάνονται οι γλώσσες, των οποίων απαιτείται η γνώση, και τα επίπεδα της γλωσσομάθειας.
  - Συγκροτεί επιτροπές επιλογής ή εξέτασης των υποψήφιων Μ.Φ.
  - Κατανέμει το διδακτικό έργο στους διδάσκοντες των μεταπτυχιακών μαθημάτων.
  - Διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης προκειμένου να απονεμηθεί το Δ.Μ.Σ.
  - Καλεί από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, ως επισκέπτες, καταξιωμένους επιστήμονες σύμφωνα με το άρθρο 36, παράγραφος 5 του Ν. 4485/2017, κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.
  - Ασκει κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 31 του ν. 4485/4.8.2017.
- γ) Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ. απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, τα οποία έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο ή την επίβλεψη διδακτορικών διατριβών, τα οποία εκλέγονται από τη Σ.Τ. με διετή θητεία και έχει την ακόλουθη σύνθεση:
- Ένα μέλος Δ.Ε.Π. 1ης βαθμίδας ή στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή, που ορίζεται από τη Σ.Τ. ως Διευθυντής του Π.Μ.Σ. και προεδρεύει στη Σ.Ε.

• Ένα μέλος Δ.Ε.Π. που ορίζεται από τη Σ.Τ. ως Αναπληρωτής Διευθυντής του Π.Μ.Σ.

• Τρία μέλη Δ.Ε.Π. που αποτελούν τα υπόλοιπα εκ των πέντε μελών της Σ.Ε.

Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό λειτουργίας του προγράμματος και τον καθορισμό των ειδικότερων υποχρεώσεων των Μ.Φ. που παρακολουθούν το πρόγραμμα. Ειδικότερα, αποφασίζει και προτείνει στη Σ.Τ. θέματα, όπως:

• Τη σύνθεση των Επιτροπών Αξιολόγησης Υποψηφίων και Τριμελών Εξεταστικών Επιτροπών.

• Τον ορισμό των Επιβλεπόντων Καθηγητών (Ε.Κ.) των Διπλωματικών Εργασιών.

• Τους διδάσκοντες και τα θέματα που αφορούν στη λειτουργία του προγράμματος.

• Την προκήρυξη του Π.Μ.Σ. και τους όρους φοίτησης.

• Τον έλεγχο του αναλυτικού προγράμματος σπουδών.

• Τον ορισμό ειδικής γραμματειακής κάλυψης και υποστήριξης των αναγκών του Π.Μ.Σ.

• Την οικονομική υποστήριξη του Π.Μ.Σ.

• Τον ορισμό ενός μέλους Δ.Ε.Π. ως Συμβούλου Σπουδών σε κάθε Μ.Φ., ο οποίος από κοινού με τη Σ.Ε. θα έχει την ευθύνη της παρακολούθησης και ελέγχου της πορείας των σπουδών του.

δ) Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ε.Μ.Σ.): αποτελείται από τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων, ο οποίος εκτελεί χρέη προέδρου και τους Κοσμήτορες ως μέλη και έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 32 του ν. 4485/2017.

ε) Ο Διευθυντής Σπουδών του Π.Μ.Σ. ορίζεται μαζί με τον Αναπληρωτή του με απόφαση της Συνέλευσης για διετή θητεία. Εισηγείται στη Σ.Τ. κάθε θέμα που αφορά στον αποτελεσματικό σχεδιασμό και υλοποίηση του Π.Μ.Σ.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. δεν μπορεί να ασκεί παράλληλα άλλα διοικητικά καθήκοντα στο οικείο Τμήμα. Ταυτίζεται με τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του Π.Μ.Σ. και έχει ως αρμοδιότητα την οικονομική διαχείριση των εσόδων - εξόδων του. Ειδικότερα ασκεί τα κατωτέρω καθήκοντα:

• Συγκαλεί τη Σ.Ε. και προεδρεύει των εργασιών της.

• Εισηγείται στη Σ.Ε. για τα σχετικά της αρμοδιότητας της θέματα και για τα οποία δεν απαιτείται εισήγηση από άλλο όργανο.

• Εισηγείται στη Σ.Τ. τις αποφάσεις της Σ.Ε.

• Έχει την ευθύνη της εφαρμογής των αποφάσεων της Σ.Ε.

• Εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος.

• Έχει την ευθύνη σύνταξης αναλυτικού απολογισμού του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ.

στ) Ο Αναπληρωτής Πρυτάνεως Ακαδημαϊκών και Διεθνών Θεμάτων του Πανεπιστημίου Πατρών έχει την εποπτεία και τον γενικότερο συντονισμό των μεταπτυχιακών σπουδών, σε επίπεδο Ιδρύματος.

3.2 Οι διδάσκοντες στο Π.Μ.Σ. και οι υποχρεώσεις τους

Τη διδασκαλία του Π.Μ.Σ. αναλαμβάνουν οι αναφερόμενοι στις διατάξεις του άρθρου 36 του ν. 4485/2017. Στις υποχρεώσεις των διδασκόντων περιλαμβάνονται:

• Η τήρηση χωρίς παρεκκλίσεις του προγράμματος και του ωραρίου των παραδόσεων των μαθημάτων που είναι υπεύθυνοι ή διδάσκουν σε τμήματα αυτών.

• Ο έλεγχος των παρουσιολογίων των μαθημάτων.

• Ο καθορισμός του περιεχομένου του μεταπτυχιακού μαθήματος με τρόπο ανάλογο του επιπέδου και σε συμφωνία με τα διεθνώς επικρατούντα.

• Ο ορισμός και η τήρηση τουλάχιστον δύο ωρών συνεργασίας την εβδομάδα με τους Μ.Φ. για θέματα των σπουδών τους.

• Η διανομή στους Μ.Φ. κατά την έναρξη κάθε εξαμήνου του αναλυτικού προγράμματος (syllabus) που θα καλύπτει την ύλη του μαθήματος σε εβδομαδιαία βάση, την απαιτούμενη και συνιστώμενη βιβλιογραφία και ο καθορισμός του τρόπου και των υποχρεώσεων για την αξιολόγησή τους.

• Η κατάθεση του περιγράμματος του μαθήματος που διδάσκουν στη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. κάθε εξάμηνο.

• Η έκδοση των αποτελεσμάτων των εξετάσεων το πολύ εντός διαστήματος 15 ημερών από την ημερομηνία της εξέτασης. Αν ένα μάθημα διδάσκεται από δύο ή περισσότερους διδάσκοντες, ο υπεύθυνος του μαθήματος και της βαθμολογίας καθορίζεται από την Σ.Ε.

• Η γενικότερη ανταπόκριση στα αιτήματα της Σ.Ε., σε σχέση με θέματα των σπουδών.

Ειδικά για το μάθημα «Πρακτική άσκηση και Καθοδηγούμενη Μελέτη» ο διδάσκων θα πρέπει να υποβάλει στη Σ.Ε. στο τέλος του εξαμήνου που προσφέρεται το συγκεκριμένο μάθημα, σύντομη έκθεση πεπραγμένων για κάθε Μ.Φ. που επέβλεπε. Σ' αυτήν, θα φαίνονται οι εργασίες που ανατέθηκαν και το ποσοστό επιτυχούς ολοκλήρωσης, σύμφωνα με τον βαθμό που έλαβε ο Μ.Φ. στο συγκεκριμένο μάθημα.

Άρθρο 4.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

4.1 Εισαγωγή Φοιτητών

Για την εισαγωγή Μ.Φ. διενεργείται προκήρυξη (Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος) στο εαρινό εξάμηνο κάθε ακαδημαϊκού έτους μετά από εισήγηση της Σ.Ε. και απόφαση της Σ.Τ. με καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων και δικαιολογητικών το αργότερο 31 Ιουλίου (εκτός εάν η Σ.Ε. εισηγηθεί στη Σ.Τ. και αποφασιστεί διαφορετικά). Η δημοσίευση της προκήρυξης γίνεται από το Πανεπιστήμιο Πατρών με ευθύνη του Τμήματος, ενώ το σχετικό κόστος βαρύνει το Π.Μ.Σ..

Με εισήγηση της Σ.Ε. και απόφαση της Σ.Τ. ορίζεται κάθε έτος η Επιτροπή Αξιολόγησης Υποψηφίων, η οποία απαρτίζεται από τρία (3) μέλη, και ειδικότερα από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ., από τον Αναπληρωτή Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και από ένα μέλος της Σ.Ε..

Η επιλογή ολοκληρώνεται μέχρι 10 Σεπτεμβρίου κάθε ακαδημαϊκού έτους (εκτός εάν η Σ.Ε. εισηγηθεί στη Σ.Τ. και αποφασιστεί διαφορετικά).

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 1, καθώς και στην προκήρυξη κάθε έτους.

Οι υποψήφιοι/ες:

(α) Θα πρέπει να υποβάλουν την αίτησή τους ηλεκτρονικά, στο portal με διεύθυνση: https://matrix.upatras.gr/sap/bc/webdynpro/sap/zups_pg_adm#

(β) Για περισσότερες πληροφορίες, μπορούν να απευθύνονται στη Γραμματεία του Π.Τ.Δ.Ε. καθημερινά κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες ή στο e-mail rmspsdte@upatras.gr.

Σημειώνεται ότι στο Π.Μ.Σ. εισάγονται συνολικά τριάντα (30) Μ.Φ., δηλαδή δέκα (10) ανά ειδικευση. Στις αιτήσεις υποβολής, οι υποψήφιοι θα επιλέγουν την ειδικευση που επιθυμούν δηλώνοντας την πρώτη επιλογή τους και ακολουθώντας τη δεύτερη. Ένας υποψήφιος μπορεί να εισαχθεί: (α) στην πρώτη ειδικευση που θα δηλώσει στην αίτησή του εάν η σειρά προτεραιότητας που θα λάβει σ' αυτήν (καθοριζόμενη από τα μόρια που αντιστοιχούν στην υποψηφιότητά του) το επιτρέπει ή (β) στη δεύτερη ειδικευση που θα επιλέξει εφόσον δεν εισαχθεί στην πρώτη επιλογή του, αλλά υπάρχουν κενές θέσεις στην ειδικευση της δεύτερης επιλογής του.

4.2 Κατηγορίες εισαγομένων φοιτητών

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι των Τμημάτων Σχολών Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών, Τμημάτων Σχολών Επιστημών Αγωγής, Τμημάτων Φιλοσοφικών Σχολών, Τμημάτων Σχολών Θετικών Επιστημών, Τμημάτων Σχολών Επιστημών Υγείας, Τμημάτων Πολυτεχνικών Σχολών, Τμημάτων Σχολών Επιστημών Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, Τμημάτων Σχολών Οικονομικών Επιστημών, Τμημάτων Σχολών Επιστημών της Διοίκησης, Τμημάτων Σχολών Καλών Τεχνών ή Εικαστικών, Τμημάτων Θεολογικών Σχολών, Τμημάτων Νομικών Σχολών, Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής καθώς και πτυχιούχοι Τμημάτων Τ.Ε.Ι., οι οποίοι εργάζονται ή επιθυμούν να εργαστούν στην εκπαίδευση.

Αίτηση μπορούν να υποβάλουν και τελειόφοιτοι των Τμημάτων αυτών, υπό την προϋπόθεση ότι θα έχουν προσκομίσει Βεβαίωση Περάτωσης των Σπουδών τους το αργότερο μέχρι 10 Σεπτεμβρίου κάθε ακαδημαϊκού έτους και πάντως πριν την ημερομηνία συνεδρίασης της Συνέλευσης για επικύρωση του πίνακα των επιτυχόντων. Στην περίπτωση αυτή, αντίγραφο του πτυχίου ή του διπλώματός τους προσκομίζεται πριν από την ημερομηνία έναρξης του προγράμματος.

Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., καθώς και Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Π.Τ.Δ.Ε. που πληρούν τις προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 34 του ν. 4485/2017, μπορούν μετά από αίτησή τους να εγγραφούν ως υπεράριθμοι, και μόνο ένας κατ' έτος και ανά Π.Μ.Σ., μόνο σε Π.Μ.Σ. που οργανώνεται σε Τμήμα του Ιδρύματος όπου υπηρετούν, το οποίο είναι συναφές με το αντικείμενο του τίτλου σπουδών και του έργου που επιτελούν στο οικείο Ίδρυμα.

Σε κάθε περίπτωση, οι επιλεγέντες θα πρέπει να προσκομίσουν όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά μέχρι τη λήξη των εγγραφών.

4.3 Μέγιστος αριθμός εισακτέων

Ο αριθμός των εισακτέων ορίζεται κατ' ανώτατο όριο στους δέκα (10) ανά ειδικευση, δηλαδή συνολικά σε τριάντα (30) Μ.Φ. στο Π.Μ.Σ.

Στην υποβολή της αίτησης για την εισαγωγή, προβλέπεται δήλωση της ειδικευσης με πρώτη και δεύτερη επιλογή.

4.4 Κριτήρια επιλογής

Η επιλογή γίνεται κυρίως με συνεκτίμηση των εξής κριτηρίων: το γενικό βαθμό του πτυχίου/διπλώματος, την κατοχή δεύτερου πτυχίου, Μ.Δ.Ε., την κατοχή Διδακτορικού Διπλώματος, το βαθμό και την ποιότητα της Πτυχιακής ή Διπλωματικής Εργασίας (εφόσον υπάρχει), τη γλωσσομάθεια, το δημοσιευμένο έργο, τη συμμετοχή σε σεμινάρια, επιμορφώσεις, μετεκπαιδεύσεις, την προσωπικότητα και την επιστημονική συγκρότηση του υποψηφίου και τις συστατικές επιστολές που θα υποβληθούν. Σημειώνεται, ότι η μη κατοχή πιστοποιητικού γλωσσομάθειας επιπέδου Β2 (καλή γνώση) ή Γ1 (πολύ καλής γνώσης) ή Γ2 (άριστης γνώσης) σε μία ξένη γλώσσα, αποτελεί λόγο απόρριψης της αίτησης συμμετοχής.

4.5 Διαδικασία και λεπτομερή κριτήρια με συντελεστές βαρύτητας

Η Επιτροπή Αξιολόγησης Υποψηφίων καταρτίζει πίνακα αξιολογικής σειράς των επιτυχόντων ανά ειδικευση, ο οποίος (με τη σύμφωνη γνώμη της Σ.Ε.) επικυρώνεται από την Συνέλευση, λαμβάνοντας υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια επιλογής:

- Βαθμό πτυχίου (έως 10 μόρια).
- Δεύτερο πτυχίο Α.Ε.Ι. (έως 5 μόρια).
- Πτυχιακή Εργασία (έως 10 μόρια).
- Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδικευσης (έως 5 μόρια).
- Διδακτορικό Δίπλωμα (8 μόρια).
- Γλωσσομάθεια (έως 12 μόρια: για την πρώτη γλώσσα 5 μόρια για το επίπεδο Β2, 6 μόρια για το επίπεδο Γ1 ή 7 μόρια για το επίπεδο Γ2, ενώ για όλες τις άλλες ξένες γλώσσες εκτός της πρώτης, αναλογικά έως 5 μόρια ανάλογα με το επίπεδο γνώσης).
- Δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά (έως 4 μόρια).
- Δημοσιεύσεις σε πρακτικά συνεδρίων/κεφάλαια σε βιβλία (έως 4 μόρια).
- Δημοσίευση βιβλίου (μη αυτοέκδοση, έως 3 μόρια).
- Συμμετοχή σε σεμινάρια, επιμορφώσεις, μετεκπαιδεύσεις τουλάχιστον 450 ωρών ή 6μηνιαίας διάρκειας (έως 4 μόρια).
- Συνέντευξη για την προσωπικότητα και την επιστημονική συγκρότηση του υποψηφίου (έως 25 μόρια).
- Δύο συστατικές επιστολές (ανάλογα με το περιεχόμενο και την τεκμηρίωση έως 10 μόρια για τις δύο).

Από την αξιολογική λίστα των υποψηφίων ανά ειδικευση, επιλέγονται οι πρώτοι δέκα (10) υποψήφιοι σ' αυτήν, οι οποίοι εκτός από την κατοχή πιστοποιητικού γλωσσομάθειας επιπέδου Β2 ή Γ1 ή Γ2, θα πρέπει να συγκεντρώνουν συνολική βαθμολογία τουλάχιστον 50 μορίων από τα 100 συνολικά μόρια.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας ανά λίστα ειδικευσης, εντάσσονται στο Π.Μ.Σ. όσοι ισοβαθμήσουν με τον τελευταίο εισακτέο (υπό τον όρο ότι οι ισοβαθμήσαντες κατέχουν πιστοποιητικό γλωσσομάθειας επιπέδου Β2 ή Γ1 ή Γ2).

Αν σε κάποια ειδικευση δεν καλύπτονται οι προσφερόμενες θέσεις από την πρώτη προτίμηση των υποψηφίων για την επιλογή ειδικευσης, λαμβάνεται υπόψη η δεύτερη προτίμηση για την επιλογή ειδικευσης.

Η λίστα με τη φθίνουσα σειρά αξιολόγησης ανά ειδικευση σύμφωνα με τις επιλογές των υποψηφίων, καθορί-

ζει εκτός από τους εισακτέους και τους επιλαχόντες. Από τους επιλαχόντες μπορεί να καλυφθούν μία ή περισσότερες θέσεις, εάν ένας ή περισσότεροι από τους αρχικούς επιτυχόντες δεν αποδεχτούν τελικά τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα, εφόσον αυτοί έχουν βαθμολογία τουλάχιστον 50 μορίων και κατέχουν πιστοποιητικό γλωσσολογίας επιπέδου Β2 ή Γ1 ή Γ2.

4.6 Αναστολή λειτουργίας Π.Μ.Σ.

Μετά από εισήγηση της Σ.Ε. και με απόφαση της Σ.Τ. μπορεί να αναστέλλεται είτε η λειτουργία του Π.Μ.Σ. για μια ακαδημαϊκή περίοδο είτε η εισαγωγή νέων φοιτητών.

Άρθρο 5.

ΕΓΓΡΑΦΕΣ - ΔΗΛΩΣΕΙΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ / ΑΣΚΗΣΕΩΝ

5.1 Εγγραφή εισακτέων

Η εγγραφή των εισακτέων Μ.Φ. κάθε έτους καθορίζεται σε προθεσμίες που ορίζονται από τη Σ.Ε. και εγκρίνονται από τη Σ.Τ.

Για λόγους εξαιρετικής ανάγκης, είναι εφικτή η εγγραφή εντός μηνός από τη λήξη της προθεσμίας, με απόφαση της Συνέλευσης, μετά από αιτιολογημένη αίτηση του ενδιαφερομένου.

5.2 Ανανέωση εγγραφής

Οι Μ.Φ. υποχρεούνται να ανανεώνουν την εγγραφή τους ανά εξάμηνο.

5.3 Αναστολή (διακοπή) φοίτησης

Αποκλειστικά και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, δηλαδή εφόσον συντρέχουν αποδεδειγμένα σοβαροί λόγοι (ενδεικτικά: σοβαρή ασθένεια, στράτευση, λόγοι ανωτέρας βίας), ένας Μ.Φ. δύναται να ζητήσει και να λάβει αναστολή φοίτησης. Η σχετική απόφαση λαμβάνεται κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης της Σ.Τ. μετά από εισήγηση της Σ.Ε. Κατά το διάστημα της αναστολής φοίτησης κατοχυρώνονται τα αποτελέσματα των μέχρι τότε επιτυχών εξετάσεων του Μ.Φ. Η αναστολή φοίτησης δεν μπορεί να διαρκέσει για χρόνο μεγαλύτερο των δύο συνεχόμενων ακαδημαϊκών εξαμήνων. Ενδεχόμενα προβλήματα στη συνέχιση των σπουδών ενός Μ.Φ. μετά τη λήξη της αναστολής φοίτησης επιλύονται από τη Σ.Ε..

5.4 Απώλεια ιδιότητας Μ.Φ.

Ένας Μ.Φ., ο οποίος δεν ανανέωσε την εγγραφή του και δεν παρακολούθησε μαθήματα ή δεν διεξήγαγε έρευνα για δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα διαγράφεται από το μητρώο του Π.Μ.Σ..

5.5 Δήλωση θέματος Διπλωματικής Εργασίας

Μετά το τέλος της 6ης εβδομάδας του 2ου εξαμήνου φοίτησης, οι Μ.Φ. οφείλουν να υποβάλουν δήλωση προς τη Σ.Ε. με ενδεικτικό θέμα Διπλωματικής Εργασίας και με τη συγκατάθεσή μέλους Δ.Ε.Π. ως Ε.Κ., ο οποίος θα επιβλέψει την εκπόνησή της. Το θέμα μπορεί να αλλάξει κατά το 3ο εξάμηνο φοίτησης όταν θα δηλωθεί οριστικά η Διπλωματική Εργασία. Ο Σύμβουλος Σπουδών ενός

Μ.Φ. δεν ταυτίζεται κατ' ανάγκη με τον Ε.Κ. για την εκπόνηση της Διπλωματικής Εργασίας του.

5.6 Αποδοχή Κανονισμού Π.Μ.Σ.

Οι όροι φοίτησης που περιλαμβάνονται στον Κανονισμό Σπουδών του Π.Μ.Σ. γίνονται αποδεκτοί από κάθε υποψήφιο με την εγγραφή του στο πρόγραμμα. Ο υποψήφιος, πριν εγγραφεί, λαμβάνει γνώση αυτού του Κανονισμού και με την εγγραφή του ουσιαστικά τον αποδέχεται.

Άρθρο 6.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

6.1 Διάρκεια και διάρθρωση Σπουδών - Διδακτικό ημερολόγιο

Η ελάχιστη διάρκεια σπουδών είναι τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου εκπόνησης της Διπλωματικής Εργασίας, ως ο νόμος ορίζει.

Η ανώτατη διάρκεια φοίτησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο του χρόνου της κανονικής διάρκειας φοίτησης, όπως αυτή ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης εκάστου Π.Μ.Σ. Ως εκ τούτου, η ανώτατη διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. ανέρχεται στα έξι (6) εξάμηνα.

Η διδασκαλία και οι εξετάσεις του πρώτου διδακτικού εξαμήνου (χειμερινού) καθορίζονται από 1 Οκτωβρίου έως 31 Ιανουαρίου και του δεύτερου διδακτικού εξαμήνου (εαρινού) από 1 Φεβρουαρίου ως 31 Μαΐου.

Η Σ.Ε. μπορεί να εισηγηθεί την αλλαγή των ανωτέρω ημερομηνιών εφόσον παρίσταται ανάγκη.

Το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων/ασκήσεων και εξετάσεων κάθε εξαμήνου καταρτίζεται και ανακοινώνεται από τη Σ.Ε. τουλάχιστον επτά ημέρες πριν από την έναρξη του εξαμήνου.

6.2 Μαθήματα - περιγραφή της διάρθρωσης και των απαιτήσεων του Προγράμματος Σπουδών του Π.Μ.Σ.

Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. ανέρχεται σε ενενήντα (90). Τα μαθήματα του Π.Μ.Σ. είναι εξαμηνιαία.

Για τη λήψη Δ.Μ.Σ. οι Μ.Φ. υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε κάθε ειδικευση ανά εξάμηνο:

1. Στο 1ο εξάμηνο: σε τέσσερα (4) υποχρεωτικά (4 x 6 = 24 Π.Μ.) και σε ένα

(1) μάθημα εκ των προσφερομένων μαθημάτων επιλογής (1 x 6 = 6 Π.Μ.). Σύνολο 30 Π.Μ.

2. Στο 2ο εξάμηνο σε πέντε (5) υποχρεωτικά μαθήματα (5 x 6 = 30 Π.Μ.). Σύνολο 30 Π.Μ.

3. Στο 3ο εξάμηνο σε ένα (1) υποχρεωτικό μάθημα (1 x 6 = 6 Π.Μ.) και επιπλέον να εκπονήσουν επιτυχώς Διπλωματική Εργασία (24 Π.Μ.). Σύνολο 30 Π.Μ.

Το πρόγραμμα των μαθημάτων με τις αντίστοιχες Πιστωτικές Μονάδες ανά μάθημα, έχει ανά ειδικευση και εξάμηνο ως εξής:

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ 1 - Α' ΕΞΑΜΗΝΟ		
Α. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ (4 ΑΠΟ 4)		
Κωδικός	Π.Μ.	Τίτλος
ΕΚΠ-111	6	Θεωρίες Εκπαίδευσης

ΕΚΠ-112	6	Σχεδιασμός και συγγραφή Επιστημονικής Εργασίας και Μεθοδολογία Έρευνας (ποσοτικής και ποιοτικής) στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες
ΕΚΠ-113	6	Ψυχολογία Παιδιού και Εφήβου
ΕΚΠ-114	6	Γνωστική Νευροψυχολογία
Β. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (1 ΑΠΟ 4)		
ΕΚΠ-101	6	Ειδικά Θέματα των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση
ΕΚΠ-102	6	Φιλοσοφία της Παιδείας
ΕΚΠ-103	6	Ιστορία της Εκπαίδευσης
ΕΚΠ-104	6	Διδασκαλία μαθητών με ειδικές ανάγκες - Εκπαίδευση κωφών μαθητών
ΣΥΝΟΛΟ	30	

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ 2 - Α' ΕΞΑΜΗΝΟ		
Α. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ (4 ΑΠΟ 4)		
Κωδικός	Π.Μ.	Τίτλος
ΕΚΠ-111	6	Θεωρίες Εκπαίδευσης
ΕΚΠ-112	6	Σχεδιασμός και συγγραφή Επιστημονικής Εργασίας και Μεθοδολογία Έρευνας (ποσοτικής και ποιοτικής) στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες
ΕΚΠ-115	6	Διδακτικές στρατηγικές για τη διδασκαλία της Ελληνικής ως 2ης ή ξένης γλώσσας: Κοινωνιο-γλωσσολογικές προσεγγίσεις
ΕΚΠ-116	6	Διαπολιτισμική Εκπαίδευση - Ανθρώπινα δικαιώματα
Β. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (1 ΑΠΟ 4)		
ΕΚΠ-101	6	Ειδικά Θέματα των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση
ΕΚΠ-105	6	Πολυπολιτισμικά Μαθηματικά
ΕΚΠ-106	6	Ειδικά Θέματα Διδασκαλίας της Λογοτεχνίας: Συγκριτική Φιλολογία και Διαπολιτισμική Εκπαίδευση
ΕΚΠ-104	6	Διδασκαλία μαθητών με ειδικές ανάγκες - Εκπαίδευση κωφών μαθητών
ΣΥΝΟΛΟ	30	

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ 3 - Α' ΕΞΑΜΗΝΟ		
Α. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ (4 ΑΠΟ 4)		
Κωδικός	Π.Μ.	Τίτλος
ΕΚΠ-111	6	Θεωρίες Εκπαίδευσης
ΕΚΠ-112	6	Σχεδιασμός και συγγραφή Επιστημονικής Εργασίας και Μεθοδολογία Έρευνας (ποσοτικής και ποιοτικής) στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες
ΕΚΠ-115	6	Διδακτικές στρατηγικές για τη διδασκαλία της Ελληνικής ως 2ης ή ξένης γλώσσας: Κοινωνιο-γλωσσολογικές προσεγγίσεις
ΕΚΠ-117	6	Ειδικά Θέματα των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση
Β. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (1 ΑΠΟ 4)		
ΕΚΠ-105	6	Πολυπολιτισμικά Μαθηματικά
ΕΚΠ-102	6	Φιλοσοφία της Παιδείας
ΕΚΠ-103	6	Ιστορία της Εκπαίδευσης
ΕΚΠ-104	6	Διδασκαλία μαθητών με ειδικές ανάγκες - Εκπαίδευση κωφών μαθητών
ΣΥΝΟΛΟ	30	

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ 1 - Β' ΕΞΑΜΗΝΟ		
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ (5 ΑΠΟ 5)		
Κωδικός	Π.Μ.	Τίτλος
ΕΚΠ-211	6	Εφαρμοσμένη Στατιστική στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες

ΕΚΠ-212	6	Ψυχογλωσσολογία
ΕΚΠ-213	6	Κοινωνικογνωστικές Διαδικασίες της Μάθησης
ΕΚΠ-214	6	Μαθησιακές Ικανότητες και Δυσκολίες: Εννοιολογικά, θεωρητικά και διαγνωστικά ζητήματα
ΕΚΠ-215	6	Σχολική ψυχολογία
ΣΥΝΟΛΟ	30	

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ 2 – Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ (5 ΑΠΟ 5)

Κωδικός	Π.Μ.	Τίτλος
ΕΚΠ-211	6	Εφαρμοσμένη Στατιστική στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες
ΕΚΠ-216	6	Διαπολιτισμική Επικοινωνία και Διαπολιτισμική Πρακτική
ΕΚΠ-217	6	Ψυχολογικές Διαστάσεις της Ανισότητας και Ετερότητας
ΕΚΠ-218	6	Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης και Εκπαιδευτική Πολιτική για την ένταξη
ΕΚΠ-219	6	Ελληνική ως δεύτερη ή ξένη γλώσσα
ΣΥΝΟΛΟ	30	

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ 3 – Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ (5 ΑΠΟ 5)

Κωδικός	Π.Μ.	Τίτλος
ΕΚΠ-211	6	Εφαρμοσμένη Στατιστική στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες
ΕΚΠ-220	6	Επαγγελματική ανάπτυξη Εκπαιδευτικών – Διά βίου Εκπαίδευση
ΕΚΠ-221	6	Προσεγγίσεις στη Διδασκαλία και στην Αξιολόγηση
ΕΚΠ-222	6	Εναλλακτικά επαγγελματικά περιβάλλοντα για Εκπαιδευτικούς της τυπικής Εκπαίδευσης
ΕΚΠ-223	6	Πολυπολιτισμική Εκπαίδευση
ΣΥΝΟΛΟ	30	

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ 1, 2, 3 – Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ (2 ΑΠΟ 2)

Κωδικός	Π.Μ.	Τίτλος
ΕΚΠ-321	6	Πρακτική άσκηση και καθοδηγούμενη μελέτη
ΕΚΠ-331	24	Διπλωματική Εργασία
ΣΥΝΟΛΟ	30	

Το περιεχόμενο των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. καθορίζεται στον Οδηγό Σπουδών.

Με πρόταση της Σ.Τ. (μετά από εισήγηση της Σ.Ε.) και έγκριση της Σ.Ι. μπορεί να γίνεται τροποποίηση του προγράμματος των μαθημάτων και ανακατανομή τους μεταξύ των εξαμήνων, εφόσον δεν επηρεάζεται η κατανομή των Πιστωτικών Μονάδων.

Διδάσκοντες στο Π.Μ.Σ. δύνανται να είναι σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 1, 2, 5 και 6 του άρθρου 36 του ν. 4485/2017. Σε κάθε περίπτωση, απαγορεύεται η διδασκαλία μαθημάτων με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σε ποσοστό μεγαλύτερο του τριάντα πέντε τοις εκατό (35%).

Η διδασκαλία θα γίνεται στην Ελληνική (ή/και στην Αγγλική γλώσσα εφόσον απαιτείται κάτι τέτοιο).

6.3 Παρακολούθηση μαθημάτων

Η παρακολούθηση της διδασκαλίας των μαθημάτων και των ασκήσεων (εργαστηριακών, κ.λπ.) είναι υποχρεωτική.

Το πρόγραμμα μαθημάτων μπορεί να καλύπτει όλες τις ημέρες της εβδομάδας. Κάθε Μ.Φ., εκτός από την επιτυχή παρακολούθηση και εξέταση των μαθημάτων του, καθώς και την εκπόνηση της Διπλωματικής Εργασίας του, συμμετέχει σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες, σε εργαστηριακές και φροντιστηριακές ασκήσεις και πραγματοποιεί υποχρεωτικά ερευνητική πρακτική άσκηση, όπως προβλέπεται στο Π.Μ.Σ. λαμβάνοντας τις αντίστοιχες Πιστωτικές Μονάδες.

Ένας Μ.Φ. θεωρείται ότι έχει παρακολουθήσει ένα μάθημα μόνο εάν έχει συμπληρώσει αποδεδειγμένα τουλάχιστον το 80% των διδακτικών ωρών του.

Το μάθημα «Πρακτική άσκηση και καθοδηγούμενη μελέτη» μπορεί να πραγματοποιείται σε Πανεπιστήμια, σε ιδρύματα ή οργανισμούς, καθώς και σε επαγγελματικούς χώρους, μετά από ανάθεση και συνεννόηση με τον Ε.Κ.

Ο Σύμβουλος Σπουδών πρέπει να ενημερώνει τη Σ.Ε. για ενδεχόμενα προβλήματα στην πορεία των σπουδών κάθε Μ.Φ. που έχει υπό την ευθύνη του.

Οι Μ.Φ. υποχρεούνται να προσφέρουν επικουρικό έργο στο Τμήμα. Το περιεχόμενο του επικουρικού έργου θα καθορίζεται από τη Σ.Τ. (π.χ. επίβλεψη πρακτικών ασκήσεων των προπτυχιακών φοιτητών, εργασία στα εργαστήρια του Τμήματος, στα μαθήματα προπτυχιακών φοιτητών κ.λπ.), μετά από πρόταση της Σ.Ε. Τα μαθήματα ή πραγματοποιούνται στο Πανεπιστήμιο Πατρών.

6.4 Βαθμολογία - Εξετάσεις - Ορισμός Ε.Κ. και Τ.Ε.Ε.

Η επίδοση σε κάθε μάθημα αξιολογείται από τους διδάσκοντες και βαθμολογείται με την ισχύουσα, για τους προπτυχιακούς φοιτητές, κλίμακα βαθμολογίας. Συγκεκριμένα, οι βαθμοί που δίδονται, κυμαίνονται από μηδέν (0) μέχρι δέκα (10) με διαβαθμίσεις της ακέραιης ή μισής μονάδας. Προβιβάσιμοι βαθμοί είναι το 5 και οι μεγαλύτεροί του.

Σε περίπτωση αποτυχίας σε ένα ή περισσότερα μαθήματα ή υπέρβασης του ορίου απουσιών, ο Μ.Φ. είναι υποχρεωμένος να επαναλάβει την παρακολούθηση του μαθήματος ή των μαθημάτων αυτών στο εξάμηνο που προσφέρονται για μία ακόμα φορά, με εκ νέου καταβολή του αναλογούντος τέλους φοίτησης και υπό την προϋπόθεση ότι ο διαμορφούμενος με τον τρόπο αυτό συνολικός χρόνος φοίτησης του Μ.Φ. στο πρόγραμμα δεν υπερβαίνει το μέγιστο χρόνο φοίτησης των έξι (6) εξαμήνων). Σε διαφορετική περίπτωση ο Μ.Φ. διαγράφεται από το πρόγραμμα. Εάν το μάθημα στο οποίο έχει αποτύχει ο Μ.Φ. δεν προσφέρεται στο εξάμηνο που θα κληθεί να το παρακολουθήσει, η Σ.Ε. θα πρέπει να διευθετήσει το πρόβλημα, ορίζοντας αντί αυτού ένα από τα προσφερόμενα μαθήματα.

Εάν ο Μ.Φ. αποτύχει ή υπερβεί εκ νέου το όριο των απουσιών ή απορριφθεί, τότε διαγράφεται από το Π.Μ.Σ..

Δεν προβλέπεται επαναληπτική εξέταση περιόδου Σεπτεμβρίου για τα μαθήματα και των δύο εξαμήνων.

Σε περίπτωση δεύτερης αποτυχίας στο τελευταίο οφειλόμενο μάθημα, με το οποίο ο Μ.Φ. ολοκληρώνει τις υποχρεώσεις του στο Π.Μ.Σ., μετά από αίτηση του Μ.Φ., δίνεται η δυνατότητα επανεξέτασής του από Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή, η οποία θα ορίζεται με απόφαση της Σ.Τ. κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδάσκων.

Κάθε διδάσκων μπορεί να αναλάβει ως Επιβλέπων Καθηγητής (Ε.Κ.) έως το πολύ τρεις (3) Διπλωματικές Εργασίες, μετά από πρόταση της Σ.Ε. και έγκριση της Σ.Τ. Αλλαγή θέματος, τίτλου της Διπλωματικής Εργασίας αλλά και του Ε.Κ. της Διπλωματικής Εργασίας μπορεί να γίνει μόνο μετά από έγγραφο αίτημα του Μ.Φ. και συγκατάθεση του Ε.Κ., το οποίο εγκρίνεται από τη Σ.Ε. και ακολούθως από τη Σ.Τ.

Για την εξέταση της Διπλωματικής Εργασίας, ορίζεται από τη Σ.Τ., μετά από πρόταση της Σ.Ε. Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή (Τ.Ε.Ε.), στην οποία συμμετέχουν ο Ε.Κ. και δύο (2) άλλα μέλη Δ.Ε.Π. ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' ή Γ', οι οποίοι είναι κάτοχοι Διδακτορικού Διπλώματος και ανήκουν στην ίδια ή συγγενή ειδικότητα με αυτή, στην οποία εκπονήθηκε η εργασία.

Η έγκριση της Διπλωματικής Εργασίας μπορεί να ληφθεί και με τη σύμφωνη γνώμη μόνο των δύο μελών της Τ.Ε.Ε., τα οποία και βαθμολογούν, εκ των οποίων ο ένας θα πρέπει να είναι υποχρεωτικά ο Ε.Κ.

Σε περίπτωση αποτυχίας στην εξέταση της Διπλωματικής Εργασίας, ο Μ.Φ. μπορεί να επανεξετασθεί για μια ακόμη φορά, όχι νωρίτερα από τρεις μήνες, ούτε αργότερα από έξι, από την πρώτη εξέταση. Σε περίπτωση δεύτερης αποτυχίας ο Μ.Φ. διαγράφεται από το Πρόγραμμα μετά από απόφαση της Σ.Τ.

Για την απονομή του Δ.Μ.Σ., απαιτείται προαγωγικός βαθμός σε όλα τα μεταπτυχιακά μαθήματα και στη Διπλωματική Εργασία. Αν η εν λόγω προϋπόθεση δεν επιτευχθεί μέσα στην προβλεπόμενη προθεσμία, ο Μ.Φ. δικαιούται απλού πιστοποιητικού επιτυχούς παρακολούθησης των μαθημάτων, όπου έλαβε προαγωγικό βαθμό και διαγράφεται από το Π.Μ.Σ.

Άρθρο 7.

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Για την εκπόνηση και συγγραφή της Διπλωματικής Εργασίας, ισχύουν οι όροι συγγραφής και δημοσιοποίησης, που φαίνονται στο Παράρτημα 3 του παρόντος.

7.1 Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας

Η οριστική δήλωση του θέματος της Διπλωματικής Εργασίας γίνεται στην αρχή του 3ου εξαμήνου φοίτησης. Τότε από το οικείο ή άλλα Τμήματα ορίζονται και τα άλλα δύο μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής (Τ.Σ.Ε.), η οποία θα αποτελέσει και την Τ.Ε.Ε. της Διπλωματικής Εργασίας, με πρόταση του Ε.Κ., έγκριση της πρότασης από τη Σ.Ε. και ακολούθως από την Σ.Τ.

Η Διπλωματική Εργασία είναι αυστηρά ατομική, κινείται στο επιστημονικό πεδίο του Π.Μ.Σ. και η έκτασή της καθορίζεται από τον Ε.Κ. Μετά την ολοκλήρωσή της, και με σύμφωνη γνώμη του Ε.Κ. η Διπλωματική Εργασία υποβάλλεται ολοκληρωμένη στην Τ.Ε.Ε. και στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., προκειμένου να οριστεί ημερομηνία δημόσιας παρουσίασης. Για τη δημόσια παρουσίαση και την εξέταση των Διπλωματικών Εργασιών, οι οποίες έχουν ολοκληρωθεί μετά τη λήξη των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του 3ου εξαμήνου ορίζεται μία ημερομηνία από τις 1 Φεβρουαρίου έως 1 Μαρτίου ή 1 Ιουνίου έως 1 Ιουλίου με ευθύνη του Ε.Κ. Οι ανωτέρω ημερομηνίες δύνανται να τροποποιηθούν με πρόταση της Σ.Ε. και έγκριση της Σ.Τ.

7.2 Συγγραφή Διπλωματικής Εργασίας

Θέματα που αφορούν στη συγγραφή της Διπλωματικής Εργασίας, όπως π.χ. στη γλώσσα, στη γραμματοσειρά, στην περίληψη, στο περιεχόμενο, στη διάρθρωση, στον τρόπο παρουσίασης της εργασίας, στη μορφοποίηση της βιβλιογραφίας, κ.λπ., παρατίθενται στο Παράρτημα 2 και 3 του παρόντος κανονισμού.

7.3 Παρουσίαση και αξιολόγηση Διπλωματικής Εργασίας

Η παρουσίαση της Διπλωματικής Εργασίας γίνεται δημόσια ενώπιον της Τ.Ε.Ε., η οποία ορίζεται από τη Σ.Τ. Με ευθύνη του Ε.Κ. για την ημερομηνία και την ώρα ενημερώνεται ηλεκτρονικά η ακαδημαϊκή κοινότητα, τουλάχιστον 3 εργάσιμες ημέρες πριν από την παρουσίαση. Το εκτυπωμένο έγγραφο της ανακοίνωσης κατατίθεται μαζί με το πρακτικό της βαθμολογίας της Διπλωματικής Εργασίας από τον Ε.Κ. στη Γραμματεία του Τμήματος μετά την εξέτασή της.

Η βαθμολόγηση της Διπλωματικής Εργασίας στηρίζεται στην αξιολόγηση της ποιότητας των ακολούθων σημείων:

- Δομή και μορφοποίηση εργασίας
- Θεωρητική τεκμηρίωση
- Βιβλιογραφική έρευνα
- Σαφήνεια ερευνητικών ερωτημάτων ή/και υποθέσεων εργασίας
- Μεθοδολογία
- Εμπειρικό μέρος
- Συμπεράσματα
- Παρουσίαση

Αμέσως μετά την παρουσίαση, καταρτίζεται Πρακτικό Αξιολόγησης (φαίνεται στο Παράρτημα 4 του παρόντος Κανονισμού), το οποίο υπογράφεται από την Τ.Ε.Ε. και φέρει το βαθμό που αποδόθηκε στην εργασία από την επιτροπή, εντός της κλίμακας 0 έως 10 (με διαβαθμίσεις ακέραιες ή μισής μονάδας).

Κατά τη διαδικασία της παρουσίασης προβλέπονται τα ακόλουθα: παρέχεται στον Μ.Φ. ένας εύλογος χρόνος για την παρουσίαση της εργασίας μετά την ολοκλήρωση της οποίας γίνονται ερωτήσεις και τοποθετήσεις από την Τ.Ε.Ε. και τέλος, ακολουθούν διευκρινιστικές ερωτήσεις από το κοινό. Στη συνέχεια, αποχωρούν όλοι οι παριστάμενοι και συνεδριάζει η Τ.Ε.Ε., η οποία εξάγει μετά από διαβούλευση το βαθμό της Διπλωματικής Εργασίας. Τέλος, συντάσσεται και υπογράφεται σχετικό Πρακτικό από τα μέλη της Τ.Ε.Ε. και ενημερώνεται γι' αυτό ο Μ.Φ.

Το Πρακτικό Αξιολόγησης, υποβάλλεται από τον Ε.Κ. εντός τριών (3) ημερών από την ημερομηνία της εξέτασης στη Γραμματεία του Τμήματος και το αργότερο εντός 7 ημερών καταχωρίζεται ο βαθμός στο σύστημα του «Ψηφιακού Άλματος» από τον ίδιο ή αν αυτό δεν είναι εφικτό από τη Γραμματεία.

Η Διπλωματική Εργασία, εφόσον εγκριθεί από την εξεταστική επιτροπή, κατατίθεται υποχρεωτικά από τον Μ.Φ. στο αποθετήριο «Nemertes» στη «Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης» του Πανεπιστημίου Πατρών, αλλά και στη Βιβλιοθήκη του Π.Τ.Δ.Ε. (βλέπε Παράρτημα 2).

Άρθρο 8.

ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ Μ.Φ.

Οι Μ.Φ. οφείλουν να εφοδιάζονται, με δική τους ευθύνη, με τα απαραίτητα συγγράμματα και επιστημονικά άρθρα που καλύπτουν τη διδακτέα ύλη.

Τα απαραίτητα έξοδα για τη διεξαγωγή της έρευνας που ενδεχομένως θα διεξάγουν, τόσο για τα μαθήματά τους όσο και για την ολοκλήρωση της Διπλωματικής Εργασίας τους, επιβαρύνουν τους ίδιους.

Άρθρο 9.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΣ Δ.Μ.Σ.

9.1 Προϋποθέσεις Απονομής Δ.Μ.Σ.

Ο Μ.Φ. ολοκληρώνει τις σπουδές του και λαμβάνει το Δ.Μ.Σ., όταν εκπληρώσει όλες τις, υπό του Προγράμματος και του Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας για τις Μεταπτυχιακές Σπουδές του Πανεπιστημίου Πατρών, προβλεπόμενες υποχρεώσεις εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών. Ειδικότερα, εφόσον:

- Έχει παρακολουθήσει και έχει εξεταστεί επιτυχώς (με βαθμό ίσο ή μεγαλύτερο του 5,0) σε όλα τα προβλεπόμενα μαθήματα από το ΦΕΚ Ίδρυσης του Π.Μ.Σ., τον παρόντα Κανονισμό και τον Οδηγό Σπουδών του Π.Μ.Σ.

- Έχει παρουσιάσει τη Διπλωματική Εργασία του, η οποία έχει αξιολογηθεί με βαθμό ίσο ή μεγαλύτερο του 5,0 από την Τ.Ε.Ε.

- Έχει ολοκληρώσει όλες τις τυπικές υποχρεώσεις του, προς το Π.Τ.Δ.Ε. ή/και το Πανεπιστήμιο Πατρών.

Σημειώνεται ότι: Δ.Μ.Σ. δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωριστεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης - ΔΟΑΤΑΠ, σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α' 80).

9.2 Υπολογισμός βαθμού Δ.Μ.Σ.

Ο βαθμός του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) προκύπτει από τον σταθμικό μέσο όρο των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. και της Διπλωματικής Εργασίας (η στάθμιση γίνεται από τις Πιστωτικές Μονάδες των μαθημάτων και της Διπλωματικής Εργασίας) και υπολογίζεται, με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου, με τον ακόλουθο τρόπο:

Ο βαθμός κάθε μαθήματος και της Διπλωματικής Εργασίας (όπου προβλέπεται), πολλαπλασιάζεται με τον αντίστοιχο βαθμό Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) και το άθροισμα των γινομένων διαιρείται με τον ελάχιστο αριθμό Πιστωτικών Μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Μ.Σ. Δηλαδή: Τελικός Βαθμός = (Σ(βαθμός μαθήματος * 6 Πιστωτικές Μονάδες) + βαθμός Διπλωματικής Εργασίας * 24 Πιστωτικές Μονάδες) / 90.

Ο βαθμός του Δ.Μ.Σ. πιστοποιεί την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών του Μ.Φ. Στα απονεμόμενα Δ.Μ.Σ. αναγράφεται χαρακτηρισμός Καλώς, Λίαν Καλώς, Άριστα που αντιστοιχεί σε:

→ «Άριστα» από 8,50 έως 10

→ «Λίαν Καλώς» από 6,50 έως 8,49

→ «Καλώς» από 5 έως 6,49

Η απονομή των τίτλων Δ.Μ.Σ. εγκρίνεται από τη Σ.Τ.

9.3 Απαραίτητα δικαιολογητικά

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την ορκωμοσία των Μ.Φ. είναι:

- Αίτηση ορκωμοσίας, στην οποία δηλώνεται ότι ο Μ.Φ. έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του σε όλα τα μαθήματα του Π.Μ.Σ. του Τμήματος και επιθυμεί να προσέλθει στην ορκωμοσία. Η αίτηση χορηγείται από τη Γραμματεία του Π.Τ.Δ.Ε.

- Φωτοτυπία Δελτίου Ταυτότητας.

- Ακαδημαϊκή Ταυτότητα και βιβλιάριο υγείας (όποιο από αυτά είχαν εκδοθεί) επιστρέφονται στη Γραμματεία με την κατάθεση της αίτησης ορκωμοσίας. Στην περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί Ακαδημαϊκή ταυτότητα ή βιβλιάριο υγείας, ο Μ.Φ. συμπληρώνει μία υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1989 με θεωρημένο το γνήσιο της υπογραφής ότι δεν έχει εκδοθεί στο όνομά του/της κανένα από τα ανωτέρω. Εάν η Ακαδημαϊκή ταυτότητα ή το βιβλιάριο υγείας έχει απολεσθεί, ο Μ.Φ. δηλώνει την απώλεια στην Αστυνομική Διεύθυνση της περιοχής του και προσκομίζει στη Γραμματεία μαζί με την αίτηση για

ορκωμοσία και τη βεβαίωση απώλειας της Ακαδημαϊκής Ταυτότητας ή και του βιβλιάρου υγείας από την Αστυνομία.

- Βεβαίωση Φοιτητικής Λέσχης περί διακοπής σίτισης, εφόσον έχει εκδοθεί κάρτα σίτισης και Βεβαίωση μη εκκρεμότητας της Φοιτητικής Εστίας εφόσον διαθέτει δωμάτιο. Εάν από τη Φοιτητική Λέσχη ή τη Φοιτητική Εστία δεν έχουν εκδοθεί κάρτα σίτισης και κράτηση δωματίου τότε ο Μ.Φ. συμπληρώνει υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986, στην οποία αναφέρει ότι δεν έχει ειδική ταυτότητα δωρεάν σίτισης για το τρέχον ακαδημαϊκό έτος από τη Φοιτητική Λέσχη του Πανεπιστημίου Πατρών και ότι δεν διαθέτει δωμάτιο στη Φοιτητική Εστία του Ιδρύματος.

- Βεβαίωση για την κατάθεση της Διπλωματικής Εργασίας στο ακαδημαϊκό καταθετήριο «Nemertes» (<http://nemertes.lis.upatras.gr>)

- Βεβαίωση Βιβλιοθήκης Κέντρου Πληροφόρησης ότι δεν υπάρχει εκκρεμότητα δανεισμού βιβλίων. Στην περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί «δανειστική» κάρτα από την Β.Κ.Π., τότε ο Μ.Φ. συμπληρώνει σχετική υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986.

- Βεβαίωση Βιβλιοθήκης του Τμήματος για την κατάθεση της μεταπτυχιακής εργασίας: α) σε έντυπη μορφή και β) σε ηλεκτρονική (σε CD).

9.4 Τελετουργικό Απονομής Δ.Μ.Σ.

Η απονομή των Δ.Μ.Σ. γίνεται τουλάχιστον δύο φορές κατ' έτος, ενιαία για όλα τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα, σε ειδική δημόσια τελετή, στην οποία παρίστανται ο/η Πρύτανης/ις, οι Πρόεδροι των Τμημάτων και όλοι οι Μ.Φ. που έχουν εκπληρώσει τις προϋποθέσεις απονομής Δ.Μ.Σ.

Κατά το, μέχρι της απονομής του πτυχίου/διπλώματος χρονικό διάστημα, εφόσον απαιτηθεί χορηγείται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. πιστοποιητικό ολοκλήρωσης των σπουδών στο οποίο αναφέρεται η ημερομηνία αποφοίτησης.

Άρθρο 10.

ΛΟΓΟΚΛΟΠΗ

Ο Μ.Φ. υποχρεούται να αναφέρει με τον ενδεδειγμένο τρόπο αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων. Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου/ας άλλου/ης, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου/ης - δημοσιευμένης ή μη - χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η αντιγραφή οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του/της ιδίου/ας του/της υποψηφίου/ας, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Σ.Τ. για διαγραφή του/της. Στις παραπάνω περιπτώσεις, η Σ.Τ. μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του Μ.Φ., αφού προηγουμένως του δοθεί η δυνατότητα να εκθέσει προφορικώς ή γραπτώς τις απόψεις του επί του θέματος.

Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας παραπέμπεται για αντιμετώπιση του προβλήματος στη Σ.Τ. Ως παραβάσεις θεωρούνται και τα παραπτώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής και γενικότερα κάθε παράβαση των διατάξεων περί πνευμα-

τικής ιδιοκτησίας από Μ.Φ. κατά τη συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση της Διπλωματικής Εργασίας (απόφαση Συγκλήτου συνεδρίαση 115/25.4.2017, έγγραφο με αριθμό 318/11394/27.4.2017, με θέμα "Επί του θέματος της υποχρεωτικής χρήσης της εφαρμογής Erhorus").

Άρθρο 11.

ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ

Οι Μ.Φ. έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

11.1 Γενικά

Οι Μ.Φ. που δεν έχουν άλλη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, δικαιούνται πλήρη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.) με κάλυψη των σχετικών δαπανών από τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.).

11.2 Τέλη Φοίτησης

Το τέλος φοίτησης στο πρόγραμμα ανέρχεται συνολικά σε 2.000 ευρώ.

Η καταβολή του τέλους μπορεί να γίνει εφάπαξ με την εγγραφή ενός Μ.Φ. στο πρόγραμμα, είτε τμηματικά σε τρία μέρη, σύμφωνα με τα εξάμηνα φοίτησης, ήτοι 650 ευρώ στην αρχή του 1ου εξαμήνου φοίτησης, 650 ευρώ στην αρχή του 2ου εξαμήνου φοίτησης και 700 ευρώ στην αρχή του 3ου εξαμήνου φοίτησης.

Σε περίπτωση μη καταβολής του τέλους φοίτησης δεν επιτρέπεται η συμμετοχή του Μ.Φ. στο πρόγραμμα. Σε κάθε περίπτωση, Μ.Φ., ο οποίος δεν έχει ανταποκριθεί στις οικονομικές του υποχρεώσεις, δεν δικαιούται ούτε να συμμετάσχει στην ορκωμοσία ούτε να λάβει βεβαίωση για επιτυχή ολοκλήρωση σπουδών.

11.3 Δωρεάν Φοίτηση

Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης Μ.Φ., εκείνοι οι οποίοι το ατομικό εισόδημα, εφόσον διαθέτουν ίδιο εισόδημα, και το οικογενειακό διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα δεν υπερβαίνουν αυτοτελώς, το μεν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα κάθε φορά δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.). Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ.

Σε κάθε περίπτωση, ο αριθμός των απαλλασσομένων Μ.Φ. δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο Π.Μ.Σ. ανά ειδικέυση. Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ποσοστό αυτό, οι απαλλασσόμενοι επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα.

Η αίτηση απαλλαγής τελών φοίτησης υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο στη Σ.Ε., μετά από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών στο Π.Μ.Σ. Σε καμία περίπτωση η οικονομική αδυναμία δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής στο Π.Μ.Σ.

Δεν δικαιούνται απαλλαγή, όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή.

11.4 Φοιτητικές υποτροφίες

Φοιτητικές υποτροφίες χορηγούνται βάσει του άρθρου 35 του ν. 4485/2017.

Άρθρο 12.

ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ

(άρθρο 15 του ν. 3374/2005)

Το Δ.Μ.Σ. συνοδεύεται από παράρτημα διπλώματος στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα, το οποίο, μεταξύ άλλων, περιέχει πληροφορίες και στοιχεία σχετικά με τη διάρκεια και το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών, τα προσόντα και την εξειδίκευση που απέκτησε ο πτυχιούχος και τη βαθμολογία του σύμφωνα με το ευρωπαϊκό σύστημα πιστωτικών μονάδων (ECTS).

Άρθρο 13.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ -

ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

Η κεντρική λειτουργία διαχείρισης των Μ.Φ. με λογισμικό («Ψηφιακό Άλμα του Πανεπιστημίου Πατρών») που υποστηρίζεται κεντρικά από το Πανεπιστήμιο Πατρών, επιτρέπει την υποστήριξη του Π.Μ.Σ. από τη Γραμματεία του Τμήματος, από τη στιγμή της υποβολής των αιτήσεων έως την αποφοίτηση των φοιτητών με παροχή Διπλώματος και Παραρτήματος Διπλώματος.

Τα πρακτικά των συνεδριάσεων της Σ.Ε. τηρούνται από στέλεχος της Γραμματείας του Τμήματος, το οποίο εκτός αυτών υποστηρίζει διοικητικά το Π.Μ.Σ. και φροντίζει για τη συγκέντρωση και η διαχείριση των οικονομικών στοιχείων του Π.Μ.Σ., την επικοινωνία με τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας και τη συνεργασία με τις Επιτροπές του Π.Μ.Σ.

Η διαχείριση των μαθημάτων μπορεί να γίνει επίσης, μέσα από τις κεντρικές υποδομές του Πανεπιστημίου, αλλά και μέσα από τις προσφερόμενες υπηρεσίες σε επίπεδο Τμήματος (<http://post.elemedu.upatras.gr>).

Επίσης, η λειτουργία λογισμικού διαχείρισης τάξης (e-class) σε κεντρικό επίπεδο, εξυπηρετεί την υποστήριξη των μαθημάτων εκ μέρους των διδασκόντων, με ανάρτηση υλικού και οποιουδήποτε άλλου ψηφιακού υλικού, το οποίο διευκολύνει τη διεξαγωγή των μαθημάτων.

Το Π.Μ.Σ. μπορεί να υποστηριχτεί τεχνολογικά από τις κεντρικές υπηρεσίες του Πανεπιστημίου Πατρών είτε από είτε από εξωτερικούς συνεργάτες, εφόσον απαιτηθεί κάτι τέτοιο.

Τα μαθήματα του προγράμματος θα διεξάγονται στις υπάρχουσες υποδομές του Π.Τ.Δ.Ε., όπως είναι οι αίθουσες πολλαπλών χρήσεων, οι χώροι διεξαγωγής σεμιναρίων και οι χώροι των Εργαστηρίων του Τμήματος. Η Βιβλιοθήκη του Τμήματος μπορεί να λειτουργήσει ως εστία αναφοράς και μελέτης από τους Μ.Φ. του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 14.

ΘΕΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

Η χρηματοδότηση των Π.Μ.Σ. προέρχεται από:

- α) πόρους από ερευνητικά προγράμματα,
- β) πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών,

γ) τέλη φοίτησης.

Στο παρόν Π.Μ.Σ. οι πόροι που καλύπτουν τη λειτουργία του ανέρχονται κατά το πλείστον από τέλη φοίτησης και μερικώς από ερευνητικά προγράμματα και από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών.

14.1 Θέματα οικονομικής διαχείρισης του Π.Μ.Σ.

Η διαχείριση των εσόδων των Π.Μ.Σ. γίνεται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. και κατανέμεται κατά εβδομήντα τοις εκατό (70%) λειτουργικά έξοδα του προγράμματος και κατά τριάντα τοις εκατό (30%) σε λειτουργικά έξοδα του Ιδρύματος.

Το Πανεπιστήμιο Πατρών οφείλει να δημοσιεύει σε ετήσια βάση, αναρτώντας στην ιστοσελίδα του, απολογισμό εσόδων - εξόδων, με την κατανομή των δαπανών ανά κατηγορία, και ιδίως του ύψους των τελών φοίτησης, των αμοιβών των διδασκόντων στα Π.Μ.Σ. και του αριθμού των διδασκόντων που τις εισέπραξαν.

Άρθρο 15.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Στο τέλος κάθε εξαμήνου, πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος από τους Μ.Φ. μέσω διαδικασιών που είναι θεσμοθετημένες από τη ΜΟ.ΔΙ.Π. του Πανεπιστημίου Πατρών. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κάθε περιόδου κοινοποιούνται στη Σ.Ε. μέσω της ΟΜ.Ε.Α., μπορούν να δώσουν χρήσιμη πληροφορία για τα ασθενή και τα ισχυρά σημεία του προγράμματος και θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τη Σ.Ε.

Άρθρο 16.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Οι φοιτητές που έχουν ήδη εγγραφεί σε Π.Μ.Σ. κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4485/2017, καθώς και οι φοιτητές που εγγράφονται και αρχίζουν τη φοίτηση το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 σε Π.Μ.Σ. ιδρυθέν έως τη δημοσίευσή του ν. 4485/2017, συνεχίζουν και ολοκληρώνουν το πρόγραμμα, σύμφωνα με τις ισχύουσες, έως την έναρξη ισχύος του ν. 4485/2017, διατάξεις (άρθρο 85 παρ. 2 του ν. 4485/2017).

Όσα θέματα δεν ρυθμίζονται στον παρόντα Κανονισμό, θα ρυθμίζονται από τα αρμόδια όργανα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 17.

Συντμήσεις

Π.Μ.Σ. = Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Δ.Μ.Σ. = Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Δ.Ε.Π. = Καθηγητές και Λέκτορες

Σ.Ι. = Σύγκλητος Πανεπιστημίου Πατρών

Σ.Τ. = Συνέλευση του Τμήματος

Μ.Φ. = Μεταπτυχιακός Φοιτητής

Σ.Ε. = Συντονιστική Επιτροπή

Ε.Κ. = Επιβλέπων Καθηγητής

Ε.Μ.Σ. = Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών

Δ.Ε. = Διπλωματική Εργασία

Π.Τ.Δ.Ε. = Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης

Ε.Ε.Π. = Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό

Ε.Δι.Π = Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό
Ε.Τ.Ε.Π = Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό
ECTS = Πιστωτικές Μονάδες
Τ.Ε.Ε = Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή

Ε.Λ.Κ.Ε = Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων και Έρευνας
Α.Ε.Ι = Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
ΜΟ.Δι.Π = Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας
ΟΜ.Ε.Α = Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης

Άρθρο 18.
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1:
Υποβολή δικαιολογητικών
υποψηφιότητας Π.Μ.Σ.

Οι υποψήφιοι για το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών θα πρέπει να υποβάλουν ηλεκτρονικά μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας τα παρακάτω δικαιολογητικά:

Α. Αίτηση (λήψη από σύνδεσμο του ιστοχώρου της γραμματείας του Π.Τ.Δ.Ε.), στην οποία εκτός από την πρόθεση συμμετοχής στο Π.Μ.Σ. θα αναγράφεται και η ειδίκευση που επιθυμεί να ενταχθεί ο/η υποψήφιος/α (με 1η και ενδεχομένως με 2η επιλογή).

Β. Φάκελο υποψηφιότητας σε ηλεκτρονική μορφή pdf που θα περιλαμβάνει με τα ακόλουθα:

1. Βιογραφικό σημείωμα τύπου EUROPASS (τροποποιημένη μορφή του βιογραφικού σημειώματος EUROPASS για τις ανάγκες υποψηφιότητας στο Π.Μ.Σ.).

2. Αντίγραφο πτυχίου ή Βεβαίωση Περάτωσης Σπουδών (εφόσον έχουν ολοκληρωθεί οι σπουδές αλλά δεν έχει ληφθεί του πτυχίο) και αναλυτική βαθμολογία (με ακριβή μέσο όρο). Σε περίπτωση πτυχίου αλλοδαπής, απαιτείται και η επίσημη αναγνώριση από το ΔΙ.Κ.Α.Τ.Σ.Α./Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

3. Λοιπούς τίτλους σπουδών (σε περίπτωση πτυχίου αλλοδαπής, απαιτείται και η επίσημη αναγνώριση από το ΔΙ.Κ.Α.Τ.Σ.Α./Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.).

4. Επίσημα αναγνωρισμένο πιστοποιητικό γνώσης ξένης γλώσσας (ή και δεύτερης ξένης γλώσσας). Για τους αλλοδαπούς υποψηφίους απαιτείται το πιστοποιητικό ελληνομάθειας επιπέδου Β2 σύμφωνα με την υπουργική απόφαση Φ152/Β6/1504/30.5.2001 - (ΦΕΚ 659/τ.Β').

5. Επιστημονικά δημοσιεύματα σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά, πρακτικά συνεδρίων, κεφάλαια σε βιβλία (μη αυτοέκδοσης) και ψηφιοποιημένα εξώφυλλα βιβλίων με πίνακα περιεχομένων (εφόσον υπάρχουν).

6. Πτυχιακή εργασία (εφόσον υπάρχει).

7. Δύο συστατικές επιστολές γραμμένες σε επίσημο επιστολόχαρτο του Πανεπιστημίου / Οργανισμού / Ιδρύματος του συντάκτη τους.

8. Βεβαιώσεις σεμιναρίων, επιμορφώσεων, μετεκπαιδεύσεων.

9. Φωτοτυπία Αστυνομικής Ταυτότητας.

Η μη υποβολή δικαιολογητικών κατοχής πτυχίου ή γνώσης μιας ξένης γλώσσας είναι λόγος απόρριψης (μη εξέτασης) της αίτησης συμμετοχής στο Π.Μ.Σ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2:

Οδηγίες συγγραφής Διπλωματικής Εργασίας

Στο εξώφυλλο της Διπλωματικής Εργασίας περιλαμβάνονται κατά σειρά, ο λογότυπος και ο τίτλος του Ιδρύματος, η Σχολή, το Τμήμα και τα στοιχεία του Π.Μ.Σ. Ακολουθεί ο τίτλος της Διπλωματικής Εργασίας, το ονοματεπώνυμο του συγγραφέα και ο Αριθμός Μητρώου του, το ονοματεπώνυμο του Ε.Κ. (με την ένδειξη σε παρένθεση: επιβλέπων/επιβλέπουσα), τα ονοματεπώνυμα των δύο άλλων μελών της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, καθώς και η χρονολογία έκδοσής της.

Το εξώφυλλο δεν αριθμείται.

Στην επόμενη σελίδα ακολουθούν τα συνοδευτικά στοιχεία της εργασίας για την ανάληψη ευθύνης για το περιεχόμενο και τα πνευματικά δικαιώματα, όπως περιγράφονται στο Παράρτημα 3.

Στις σελίδες που ακολουθούν γράφονται κατά σειρά, σε νέα κάθε φορά σελίδα:

- Ευχαριστίες
- Πίνακας περιεχομένων
- Περίληψη και λέξεις-κλειδιά
- Abstract & Keywords
- Συντομογραφίες - συντομεύσεις και ακρωνύμια (αν είναι απαραίτητο)
- Κατάλογος στοιχείων, όπως εικόνων, πινάκων, φωτογραφιών, κ.ά. (αν είναι απαραίτητο).

Ακολουθούν οι ενότητες:

- Εισαγωγή (περιέχει την εισαγωγή στο θέμα της εργασίας, το σκοπό και τη δομή της εργασίας)
- Εννοιολογικοί Προσδιορισμοί (ορίζονται οι έννοιες που θα χρησιμοποιηθούν στην εργασία)
- Θεωρητικό Πλαίσιο ή Βιβλιογραφική Επισκόπηση και θεωρητική τεκμηρίωση της εργασίας (από όπου προκύπτει η αλληλεπίδραση των παραγόντων που επενεργούν στο υπό διερεύνηση θέμα)

• Σύντομη ενότητα με διαπιστώσεις, όπου ανακεφαλαιώνονται τα βιβλιογραφικά ευρήματα και διακρίνεται η χρησιμότητα της εργασίας

- Ερευνητικά Ερωτήματα (τα ερωτήματα που μέσω της έρευνας θα πρέπει να απαντηθούν)
- Μεθοδολογία της έρευνας (δείγμα, υλικό, μέσα και τρόπος συλλογής δεδομένων, μέθοδος, κ.ά.)
- Ανάλυση και παρουσίαση ευρημάτων, αποτελέσματα και συζήτηση
- Συμπεράσματα (όπου δίνονται ευκρινείς απαντήσεις στα ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν)
- Προβλήματα κατά τη διεξαγωγή της έρευνας
- Προτάσεις για περαιτέρω έρευνα
- Βιβλιογραφικές αναφορές (εφαρμογή του συστήματος APA)
- Παραρτήματα (με τα μέσα συλλογής δεδομένων ή άλλες πληροφορίες, χρήσιμες στον αναγνώστη)

Οι προδιαγραφές του κειμένου έχουν ως εξής:

Α. Μορφοποίηση σελίδων και κείμενο

- Μέγεθος Σελίδας: A4
- Πλάτος σελίδας: 8,27'' ή 21,0 cm
- Ύψος σελίδας: 11,69'' ή 29,7 cm
- Δεξιό περιθώριο: 1'' ή 2,54 cm
- Αριστερό περιθώριο: 1'' ή 2,54 cm
- Επάνω περιθώριο: 1'' ή 2,54 cm
- Κάτω περιθώριο: 1'' ή 2,54 cm
- Γραμματοσειρά: Times New Roman
- Μέγεθος γραμματοσειράς: 12pt
- Στυλ: Κανονικό
- Στοιχίση: Πλήρης
- Διάστιχο: 1,5

Β. Τίτλοι κεφαλαίων:

- Γραμματοσειρά: Times New Roman
- Μέγεθος γραμματοσειράς: 16pt
- Στυλ: Έντονο
- Στοιχίση: Αριστερή
- Απόσταση πριν 0pt και μετά 18pt
- Αρίθμηση: 1, 2, 3, 4, κ.λπ.

Γ. Τίτλοι ενοτήτων:

- Γραμματοσειρά: Times New Roman
- Μέγεθος γραμματοσειράς: 14pt
- Στυλ: Έντονο

- Στοίχιση: Αριστερή
- Απόσταση πριν 0pt και μετά 12pt
- Αρίθμηση: 1.1, 1.2, ... 2.1, 2.2, κ.λπ.

Δ. Τίτλοι υποενοτήτων - επίπεδο 1ο:

- Γραμματοσειρά: Times New Roman
- Μέγεθος γραμματοσειράς: 12pt
- Στυλ: Έντονο
- Στοίχιση: Αριστερή
- Απόσταση πριν 0pt και μετά 6pt
- Αρίθμηση: 1.1.1, 1.1.2, ... 2.1.1, 2.1.2, κ.λπ.

Ε. Τίτλοι υποενοτήτων - επίπεδο 2ο:

- Γραμματοσειρά: Times New Roman
- Μέγεθος γραμματοσειράς: 12pt
- Στυλ: Έντονο, Πλάγια γραφή
- Στοίχιση: Αριστερή
- Απόσταση πριν 0pt και μετά 6pt
- Αρίθμηση: -

Τίθεται εσοχή 1 cm στην πρώτη γραμμή του κειμένου κάθε παραγράφου, εκτός από αυτή που έπεται ενός τίτλου οποιασδήποτε μορφής.

Η απόσταση πριν από μία οποιαδήποτε παράγραφο είναι 0pt και μετά από αυτήν είναι 6pt.

Για δημιουργία λίστας χρησιμοποιείται ή η τυποποιημένη αρίθμηση ή οι κουκκίδες.

Οι υποσημειώσεις τίθενται με φειδώ και τοποθετούνται στο τέλος της τρέχουσας σελίδας (μορφή: Times New Roman, 10pt, κανονικό στυλ, με πλήρη στοίχιση και μονό διάστιχο).

Στην κεφαλίδα του κειμένου φαίνονται, με στοίχιση από αριστερά το ονοματεπώνυμο του συγγραφέα και η ένδειξη μετά από μεσαία παύλα ακολουθούμενη από κενά εκατέρωθεν: «Διπλωματική Εργασία».

Στο υποσέλιδο φαίνεται με στοίχιση από δεξιά η ένδειξη: «Πανεπιστήμιο Πατρών - Π.Τ.Δ.Ε. - Π.Μ.Σ.».

Οι εικόνες, οι φωτογραφίες, τα σχήματα, τα σχέδια, οι χάρτες ή οποιοδήποτε μη κειμενικό στοιχείο συνοδεύεται από λεζάντα στο κάτω μέρος αυτού, στην οποία προηγείται η ένδειξη «Εικόνα Χ.Υ: », όπου Χ το κεφάλαιο και Υ ο αύξων αριθμός του στοιχείου στο κεφάλαιο.

Χαρακτηριστικά λεζάντας:

- Γραμματοσειρά: Times New Roman
- Μέγεθος γραμματοσειράς: 10pt
- Στυλ: Έντονο
- Στοίχιση: στο μέσο, κάτω από το στοιχείο
- Απόσταση πριν 6pt και μετά 12pt

Οι πίνακες περιέχουν μόνο οριζόντιες γραμμές και συνοδεύονται από τίτλο στο επάνω μέρος τους, στον οποίο προηγείται η ένδειξη «Πίνακας Χ.Υ: », όπου Χ το κεφάλαιο και Υ ο αύξων αριθμός του πίνακα στο κεφάλαιο.

Χαρακτηριστικά τίτλου:

- Γραμματοσειρά: Times New Roman
- Μέγεθος γραμματοσειράς: 10pt
- Στυλ: Έντονο
- Στοίχιση: στο μέσο, επάνω από το στοιχείο
- Απόσταση πριν 12pt και μετά 6pt

Οι μαθηματικοί τύποι, οι εξισώσεις, οι αλγόριθμοι κ.ά., εισάγονται μέσω ειδικών εργαλείων γραφής (π.χ. equation editor), γράφονται στο μέσο ξεχωριστής γραμμής με πλάγια γραφή γραμματοσειράς Times New Roman 10pt και αριθμούνται από δεξιά τους, με αύξοντες αριθμούς σε παρένθεση.

Για τις παραπομπές και τις βιβλιογραφικές αναφορές χρησιμοποιείται το σύστημα APA.

Η παράθεση περισσότερων της μιας παραπομπών για το ίδιο θέμα έχει ως διαιρετικό στοιχείο την άνω τελεία (σύμβολο "Greek apo Teleia" με κωδικό 0387 στο σύστημα Unicode του Microsoft Word). Εναλλακτικά, μπορεί να χρησιμοποιηθεί το ελληνικό ερωτηματικό.

Ο τύπος (Microsoft Word ή pdf) και η μορφή (έντυπη ή/και ψηφιακή) του κειμένου της Διπλωματικής Εργασίας που κατατίθεται, καθορίζεται τόσο από τη «Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης» (αποθετήριο «Nemertes») του Πανεπιστημίου Πατρών, όσο και από τη Βιβλιοθήκη του Π.Τ.Δ.Ε.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3:

Όροι συγγραφής και δημοσιοποίησης
Διπλωματικής Εργασίας στο Πανεπιστήμιο Πατρών

Α. Συνοδευτικά στοιχεία Διπλωματικής Εργασίας για ανάληψη ευθύνης

1. Κάθε τόμος με το κείμενο της εργασίας φέρει ευδιάκριτα στο πίσω μέρος της σελίδας τίτλου του τα ακόλουθα:

Πανεπιστήμιο Πατρών, [Τμήμα]

[Όνομα Συγγραφέα]

© [έτος] - Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος

2. Ο Μ.Φ. - μέσα από τη σχετική φόρμα κατάθεσης της εργασίας στο Ιδρυματικό Αποθετήριο Nemertes - εκχωρεί στο Πανεπιστήμιο Πατρών και στη Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης το μη αποκλειστικό δικαίωμα διάθεσής της μέσα από το διαδίκτυο για σκοπούς συστηματικής και πλήρους συλλογής της ερευνητικής παραγωγής του Πανεπιστημίου Πατρών, καταγραφής, διαφάνειας και προαγωγής της έρευνας.

3. Κάθε Μ.Φ. που εκπονεί τη Διπλωματική Εργασία του σε Τμήμα του Πανεπιστημίου Πατρών, θεωρείται ότι έχει λάβει γνώση και αποδέχεται τα ακόλουθα:

• Το σύνολο της εργασίας αποτελεί πρωτότυπο έργο, παραχθέν από τον/ην ίδιο/α, και δεν παραβιάζει δικαιώματα τρίτων καθ' οιονδήποτε τρόπο,

• Εάν η εργασία περιέχει υλικό, το οποίο δεν έχει παραχθεί από τον/ην ίδιο/α, αυτό πρέπει να είναι ευδιάκριτο και να αναφέρεται ρητώς εντός του κειμένου της εργασίας ως προϊόν εργασίας τρίτου, σημειώνοντας με παρομοίως σαφή τρόπο τα στοιχεία ταυτοποίησής του, ενώ παράλληλα βεβαιώνει πως στην περίπτωση χρήσης αυτούσιων γραφικών αναπαραστάσεων, εικόνων, γραφημάτων κ.λπ., έχει λάβει τη χωρίς περιορισμούς άδεια του κατόχου των πνευματικών δικαιωμάτων για την συμπερίληψη και επακόλουθη δημοσίευση του υλικού αυτού.

• Ο Μ.Φ. φέρει αποκλειστικά την ευθύνη της δίκαιης χρήσης του υλικού που χρησιμοποίησε και τίθεται αποκλειστικός υπεύθυνος των πιθανών συνεπειών της χρήσης αυτής. Αναγνωρίζει δε ότι το Πανεπιστήμιο Πατρών δεν φέρει, ούτε αναλαμβάνει οιαδήποτε ευθύνη που τυχόν προκύψει από πλημμελή εκκαθάριση πνευματικών δικαιωμάτων.

• Η σύνταξη, κατάθεση και διάθεση της εργασίας δεν κωλύεται από οποιαδήποτε παραχώρηση των πνευματικών δικαιωμάτων του συγγραφέα σε τρίτους, π.χ. σε εκδότες μονογραφιών ή επιστημονικών περιοδικών, σε οποιοδήποτε διάστημα, πριν ή μετά τη δημοσίευση της εργασίας, και πως ο συγγραφέας αναγνωρίζει ότι το Πανεπιστήμιο Πατρών δεν απεμπολεί τα δικαιώματα διάθεσης του περιεχομένου της Διπλωματικής Εργασίας σύμφωνα με τα μέσα που το ίδιο επιλέγει.

• Για τους παραπάνω λόγους κατά την υποβολή της Διπλωματικής Εργασίας ο Μ.Φ. υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση (βλέπε Γ' στο ίδιο Παράρτημα), στην οποία δηλώνει ότι έχει λάβει γνώση και γνωρίζει τις συνέπειες του νόμου και των οριζόμενων στους Κανονισμούς Σπουδών του ΠΜΣ και του Τμήματος και στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Πανεπιστημίου Πατρών, καθώς και ότι η εργασία που καταθέτει με θέμα «..... Θέμα Διπλωματικής Εργασίας .....» έχει εκπονηθεί με δική του ευθύνη τηρουμένων των προϋποθέσεων που ορίζονται στις ισχύουσες διατάξεις και στον παρόντα Κανονισμό.

4. Οι εργασίες δημοσιεύονται στο Ιδρυματικό Αποθετήριο το αργότερο εντός δώδεκα (12) μηνών. Η Σ.Ε. ή η τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή μπορεί να ζητήσει, μετά από επαρκώς τεκμηριωμένη αίτηση του Ε.Κ. και του Μ.Φ., την προσωρινή εξαίρεση της δημοσιοποίησης της διατριβής στο Ιδρυματικό Αποθετήριο, για σοβαρούς λόγους που σχετίζονται με την περαιτέρω πρόοδο και εξέλιξη της ερευνητικής δραστηριότητας, εάν θίγονται συμφέροντα του ίδιου ή άλλων φυσικών προσώπων, φορέων, εταιριών κ.λπ. Η περίοδος εξαίρεσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τριάντα έξι μήνες (36) μήνες, εφόσον δεν συντρέχουν άλλα νομικά κωλύματα. Επισημαίνεται ότι η κατάθεση της εργασίας γίνεται μετά την επιτυχή παρουσίασή της, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, και πριν την απονομή του τίτλου σπουδών, αλλά η διάθεσή της ρυθμίζεται από τη Βιβλιοθήκη ανάλογα με το σχετικό αίτημα.

Β. Κατάθεση κειμένου για τη Βιβλιοθήκη και το αποθετήριο «Nemertes»

Η κατάθεση της εργασίας στις δομές της Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης (ΒΚΠ), σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό της Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης (Συνεδρίαση Συγκλήτου 382/20.4.2005, αναθεώρηση 59/4.6.2015), είναι υποχρεωτική για τους Μ.Φ. Με την κατάθεση της εργασίας η ΒΚΠ χορηγεί τις απαραίτητες βεβαιώσεις για τις Γραμματείες των Τμημάτων τους.

Γ. Υποβολή Υπεύθυνης Δήλωσης του ν. 1599/1986 στη Γραμματεία του Π.Τ.Δ.Ε.

Ο Μ.Φ., κατά τη διαδικασία υποβολής των δικαιολογητικών για την ορκωμοσία, υποβάλλει στη Γραμματεία του Π.Τ.Δ.Ε. Υπεύθυνη Δήλωση του ν. 1599/1986 με το ακόλουθο κείμενο:

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

1. Το σύνολο της εργασίας αποτελεί πρωτότυπο έργο, παραχθέν από εμένα, και δεν παραβιάζει δικαιώματα τρίτων καθ' οιονδήποτε τρόπο.

2. Εάν η εργασία περιέχει υλικό, το οποίο δεν έχει παραχθεί από εμένα, αυτό είναι ευδιάκριτο και αναφέρεται ρητώς εντός του κειμένου της εργασίας ως προϊόν εργασίας τρίτου, σημειώνοντας με παρομοίως σαφή τρόπο τα στοιχεία ταυτοποίησής του, ενώ παράλληλα βεβαιώνει πως στην περίπτωση χρήσης αυτούσιων γραφικών αναπαραστάσεων, εικόνων, γραφημάτων κ.λπ., έχει λάβει τη χωρίς περιορισμούς άδεια του κατόχου των πνευματικών δικαιωμάτων για την συμπερίληψη και επακόλουθη δημοσίευση του υλικού αυτού.

3. Φέρω αποκλειστικά την ευθύνη της δίκαιης χρήσης του υλικού που χρησιμοποίησα και είμαι αποκλειστικός υπεύθυνος των πιθανών συνεπειών της χρήσης αυτής. Αναγνωρίζω δε ότι το Πανεπιστήμιο Πατρών δεν φέρει, ούτε αναλαμβάνει οιαδήποτε ευθύνη που τυχόν προκύψει από πλημμελή εκκαθάριση πνευματικών δικαιωμάτων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4:

Πρακτικό αξιολόγησης Διπλωματικής Εργασίας

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΤΟΥ ΠΜΣ «Επιστήμες της Εκπαίδευσης» (Master in Education)

Τα μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής που ορίστηκαν σύμφωνα με την υπ' αριθμ. Χ/ΗΗ-ΜΜ-XXXX απόφαση της Συνέλευσης του Π.Τ.Δ.Ε., αξιολόγησαν τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία με τίτλο: «Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας» που εκπόνησε ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/φοιτήτρια κ. Επώνυμο Όνομα και παρουσίασε δημοσίως ενώπιόν της στις Ημέρα/Μήνας/Χρόνος και ώρα Ώρα/Λεπτά.

Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, αφού ελήφθη υπόψη η δομή και η μορφοποίησή της, η θεωρητική τεκμηρίωση, η βιβλιογραφική έρευνα, η σαφήνεια των ερευνητικών ερωτημάτων, η μεθοδολογία, το εμπειρικό μέρος, τα συμπεράσματα και η παρουσίαση, αξιολογήθηκε από την επιτροπή ως ακολούθως:

A/A	ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΗΣ	ΒΑΘΜΟΣ (ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ και ΟΛΟΓΡΑΦΩΣ)
1		
2		
3		
ΒΑΘΜΟΣ Μ.Δ.Ε. (ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ)		

Για το σκοπό αυτό συντάχτηκε και υπογράφηκε το παρόν Πρακτικό.

Η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή:

Ονοματεπώνυμο

Υπογραφή

- 1.
- 2.
- 3.

Στο παρόν Πρακτικό επισυνάπτεται και η ανακοίνωση δημοσιοποίησης της παρουσίασης προς την ακαδημαϊκή κοινότητα, η οποία έγινε από τον επιβλέποντα (ή από οποιοδήποτε μέλος της Τ.Ε.Ε. για τον ίδιο σκοπό).

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΤΡΩΟΥ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ: 000

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

(ΛΟΓΟΤΥΠΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ)

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

..... (3)

ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ

..... (4)

Ο/Η (ονοματεπώνυμο φοιτητή).....ΤΟΥ (πατρώνυμο φοιτητή)

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ/ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΣ(6) ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ .....(τμήμα
αποφοίτησης).....(7)

ΤΟΥ .....(πανεπιστήμιο αποφοίτησης).....(8)

ΕΞ/ΕΚ ... (τόπος καταγωγής φοιτητή).....(9) ΟΡΜΩΜΕΝΟΣ/Η(10)

ΣΠΟΥΔΑΣΕ

ΤΟ(Ν)/ΤΗ(Ν) .....(11)

ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΩΝ

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

ΤΟΥ/ΤΗΣ ΑΠΟΝΕΜΕΤΑΙ Ο ΒΑΘΜΟΣ

.....(12)

ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ ΣΤΟΥΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΥΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΣΤΙΣ.....(ημερομηνία κατάθεσης τελευταίας βαθμολογίας).....(13)

Η ΑΠΟΝΟΜΗ ΕΠΙΚΥΡΩΘΗΚΕ ΣΤΙΣ ... (ημερομηνία Συνέλευσης στην οποία
εγκρίθηκε η απονομή του ΜΔΕ)....(14)

Ο/Η ΠΡΥΤΑΝΙΣ   Ο/Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ   Ο/Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Πάτρα, 26 Ιουλίου 2018

Η Πρύτανης

ΒΕΝΕΤΣΑΝΑ ΚΥΡΙΑΖΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσίευματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

